

DEN LOKALE UNDERVISNINGSPLAN

Grundforløb 1 - EUX

Gældende fra august 2018

Indhold

Indledning	3
1.0 Generelt for skolen	3
1.1 Praktiske oplysninger om SOSU Syd	3
1.2 Organisering på SOSU Syd.....	4
1.3 Skolens pædagogiske, didaktiske og metodiske grundlag.....	4
1.4 Elevernes arbejdstid	6
1.5 Generelt om uddannelsernes strukturer og rammer	7
1.6 Overordnede bestemmelser om vurdering af elevernes kompetencer	8
1.7 Støttmuligheder for eleverne	8
1.8 Bedømmelsesplan og prøvebestemmelser	9
1.9 Ordensregler.....	9
2.0 Grundforløb 1 EUX	10
2.1 Praktisk information	10
2.2 Pædagogisk, didaktisk og metodisk grundlag	10
2.3 Uddannelsens indhold og opbygning	10
2.4 Undervisningens organisering	11
2.5 Fag på GF1 EUX	11
2.6 Generelle kompetencer og den røde tråd i alle fag og emner på GF 1 EUX	12
3.0 Læringsforløb	13
3.1 Læringsforløb.....	14
Bilag for grundfag	32
Bilag 1: Fagbeskrivelse af grundfag Dansk C:	32
Bilag 2: Fagbeskrivelse af grundfag samfundsfag C:.....	35
Bilag 3: Fagbeskrivelse af grundfag engelsk C:	37

Indledning

Den lokale undervisningsplan (LUP)¹ beskriver uddannelsesmulighederne på Social- og Sundhedsskolen Syd (SOSU Syd) indenfor hovedområdet "Omsorg, sundhed og pædagogik".

Formålet med den lokale undervisningsplan er at omsætte de overordnede lovgivningsmæssige rammer for uddannelsen til lokale forhold samt præsentere skolens pædagogiske og didaktiske grundlag. Af den lokale undervisningsplan fremgår, hvilke tilbud der er til eleverne, samt hvordan skolen tilrettelægger uddannelserne.

LUP er et fælles arbejdsredskab for elever, skole og samarbejdspartnere. Den er opbygget i tre dele:

1. Generel information om skolen
2. Generel information om uddannelsen
3. Information om de udbudte læringsforløb/undervisning

Den lokale undervisningsplan kan for hver uddannelse findes på www.sosu-syd.dk

1.0 Generelt for skolen

I det følgende afsnit præsenteres generel information om SOSU Syd. Den generelle del er gældende for alle skolens uddannelser.

1.1 Praktiske oplysninger om SOSU Syd

Skolens primære undervisning finder sted på:

Social- og Sundhedsskolen Syd
Bjerggade 4 M
6200 Aabenraa
Telefon 73 33 43 00
Mail: sosu@sosu-syd.dk
Hjemmeside: www.sosu-syd.dk

Skolen har også afdelinger i hhv. Tønder og Sønderborg. Kontakt til afdelingerne i Tønder og Sønderborg kan ske via ovenstående telefonnummer.

Skolens eksterne samarbejdspartnere er de sydjyske kommuner; Sønderborg, Tønder, Aabenraa og Haderslev, Sygehus Sønderjylland og psykiatri i regionalt og kommunalt regi. Skolen har desuden et tæt samarbejde med folkeskoler, øvrige erhvervsskoler, videregående uddannelser samt private virksomheder i regionen.

Skolens årselever fordeler sig på hhv. grundforløb 1 og grundforløb 2 og på tre hovedforløb; social- og sundhedshjælper-, social- og sundhedsassistent- samt pædagogisk assistentuddannelse. Der er ca. 100 ansatte på skolen, som varetager de administrative, de praktiske samt de pædagogiske opgaver.

---

¹ LUP er udarbejdet i overensstemmelse med gældende hovedbekendtgørelse, uddannelsesbekendtgørelser og uddannelsesordninger

Lærerkvalifikationer

Alle skolens undervisere har en mellemlang videregående uddannelse. Undervisere, der underviser i erhvervsrettet fagligt stof, har endvidere erhvervs erfaring inden for social- og sundhedsområdet eller det pædagogiske område. Alle undervisere har eller er i gang med en pædagogisk diplomuddannelse, og derudover har flere undervisere en kandidat- eller masteruddannelse inden for et fagfelt. Desuden samarbejdes der med eksterne undervisere, hvis undervisningen kræver andre kompetencer.

Skolen udarbejder årligt kompetenceprofiler for alle ansatte med henblik på at sikre de krav om relevant og aktuel erhvervs erfaring og erhvervspædagogisk erfaring, som fremgår af de love og bekendtgørelser, som er gældende for erhvervsskoler. Derudover sikres løbende, at underviserne er opdateret inden for deres undervisningsfelt således at undervisningen matcher udvikling i det nære sundhedsvæsen og det pædagogiske område.

1.2 Organisering på SOSU Syd

Skolen er en selvejende institution med egen bestyrelse. Skolen ledes af skolens direktør i samarbejde med et antal uddannelseschefen.

I henhold til Lov om Erhvervsuddannelser § 40- 41 har SOSU Syd nedsat et lokalt uddannelsesudvalg (LUU). Udvalgets medlemmer er udpeget således, at de repræsenterer relevante samarbejdspartnere i forhold til uddannelserne. LUU varetager flg. opgaver:

- Rådgiver skolen i spørgsmål der vedrører uddannelserne
- Medvirker ved udarbejdelse af lokal undervisningsplan (LUP)
- Virker for og følger samarbejdet mellem skolen og det lokale arbejdsmarked
- Medvirker ved kvalitetssikring af uddannelserne²

Organisering af undervisningen

Undervisningen varetages af de undervisere som er tilknyttet uddannelserne og de enkelte hold. Underviserne samarbejder om det faglige og pædagogiske i forhold til planlægning og gennemførelse af undervisningen. Underviserne arbejder med afsæt i skolens fælles pædagogiske- og didaktiske grundlag samt værdigrundlaget, som bliver præsenteret som det følgende.

1.3 Skolens pædagogiske, didaktiske og metodiske grundlag

Skolens *Fælles pædagogiske og didaktiske grundlag* bygger på skolens værdigrundlag, hvoraf det fremgår, at skolen er en uddannelsesinstitution kendetegnet ved at:

- Vi tænker i sammenhænge og helheder
- Vi udviser ansvarlighed i fællesskabet
- Vi arbejder reflekterende i et konstruktivt samarbejde
- Vi udviser i vores kommunikation respekt for det andet menneske

Undervisning forstås som en del af en lærings- og dannelsesproces, og læringen er en aktiv proces, som foregår i eleven. Underviserne har ansvaret for at tilrettelægge undervisningen, mens både elev og underviser er ansvarlige for, at undervisningen gennemføres i et konstruktivt samarbejde. Det vil sige, at skolens læringssyn tager afsæt i "Ansvar for egen læring".

Overordnet set bør det at tage en uddannelse være dannelses- og identitetsskabende – en tid eller en fase, hvor eleven bør have mulighed for at være aktiv i en meningsfuld sammenhæng.

---

² <http://www.passinfo.dk/PASS-for-professionelle/For-udbydere/Vejledninger-fra-PASS/LUU>

På SOSU Syd er god undervisning, når:

- Læreren er leder, rammesætter samt facilitator for læreprocesser
- Der initieres gode læringsfællesskaber.
- Læreren har føling med elevernes læring og giver feedback
- Elever er inddraget
- Der er tydelige, tilpassede og meningsgivende læringsmål
- Undervisningen er kompetenceudviklende og anvendelsesorienteret

Med skolens værdigrundlag og læringssyn som den overordnede ramme anvendes forskellige pædagogiske teorier og metoder i forhold til at imødekomme den enkelte elevs læringsforudsætninger. Grundlaget afspejler skolens arbejde med mere og bedre undervisning inden for centrale områder:

Du kan læse mere om skolens [Fælles pædagogiske og didaktiske grundlag](#) på skolens hjemmeside.

Differentieret undervisning

I en uddannelses- og dannelsesmæssige ramme tilrettelægges og gennemføres undervisning, hvor den enkelte elevs læringspotentiale imødekommes, og undervisningen skal derfor afspejle differentierende metodevalg. Differentieret undervisning tager udgangspunkt i den enkelte elevs forudsætninger og erfaringer både fagligt, personligt og læringsmæssigt. Det betyder, at eleven gennem sin uddannelse får mulighed for at blive så dygtig som muligt.

Praksisnærhed

Uddannelsen er tilrettelagt som vekseluddannelse mellem skole og praktik. Den praksisnære undervisning tager udgangspunkt i praktiske situationer og problemstillinger fra praksisfeltet. Den praksisnære undervisning kan være tilrettelagt som simulationsbaseret undervisning, som er en læringsmetode, der øger elevens muligheder for at træne og afprøve færdigheder. Formålet med den praksisnære undervisning er, at eleverne har mulighed for at træne nogle af de situationer, som de kommer til at møde i praktikken. De praktiske kompetence eller håndelag skal, når der tales om praksisnær undervisning, derfor læres "både" i det teoretiske og det praktiske rum.

IT og digitale teknologier i undervisningen

IT og teknologi anvendes til at udfordre, motivere og understøtte læringen. Undervisning på skolen er i høj grad baseret på anvendelse af digitale teknologier som en mulighed for at variere og differentiere undervisningen. Derudover er der i uddannelsen fokus på den velfærdsteknologiske udvikling inden for sundhedsområdet.

Skolen benytter læringsplatformene *Meebook* og *Fronter*, hvor undervisningsmateriale bliver uploadet. Derudover anvender skolen det web-baserede pædagogiske planlægningsværktøj *Elevplan* på følgende områder:

- Beskrivelser, planlægning og udbud af skolens læringsaktiviteter
- Udarbejdelse af elevens individuelle uddannelsesplan
- Sygemelding og fraværsregistrering
- Karaktergivning
- Samarbejde med praksis

Ved uddannelsesstart udleveres et uni-login, som giver adgang til skolens digitale platforme.

Blended Learning

Blended Learning udbydes på hovedforløbene. Blended Learning er en kombination af forskellige undervisnings- og læringsmetoder som kan foregå både online og offline. Blended Learning foregår på udvalgte digitale læringsplatforme og giver derved også eleven mulighed for at sidde hjemme og arbejde med det faglige stof. Blended Learning vil fremgå af elevernes skema og antal af dage vil variere i forhold til indhold og længden af de enkelte læringsforløb. At arbejde med Blended Learning kræver ikke særlige IT-kompetencer. Introduktion til undervisningen foregår på skolen.

Blended Learning er, som den øvrige undervisning, lærestyret undervisning, hvilket vil sige:

- 1) At undervisningen er skemalagt.
- 2) At undervisningen er tilrettelagt af underviseren.
- 3) At undervisningen er obligatorisk for eleven, dog med en større fleksibilitet.
- 4) At underviseren er umiddelbart fysisk eller digitalt tilgængelig.
- 5) At underviseren er aktiv opsøgende i forhold til elevens læring.

Skolen udbyder også enkeltfag som E-læringskurser. Kurserne fremgår af skolens hjemmeside.

Muligheder for yderligere at supplere de erhvervsfaglige kompetencer

På de uddannelser, hvor der er mulighed for talentspor, fag på højere niveau samt påbygning, vil det blive præsenteret i den lokale undervisningsplan del 2.

I undervisningsplanens del 2, vil det fremgå om den pågældende uddannelse har talentspor, fag på højere niveau og/eller påbygning.

1.4 Elevernes arbejdstid

Skoleundervisningen gennemføres på fuld tid, svarende til 37 timer, hvoraf den lærestyrede undervisning udgør minimum 25 timer ugentligt i tidsrummet 8.15-15.30. Holdenes skemaer findes i elevplan, og heraf fremgår det, hvordan undervisningen er tilrettelagt. I perioder med opgavebesvarelser, projektarbejde eller deltagelse i faglig fordybelse og frivillig lektiecafé kan det forventes, at arbejdet har et større omfang.

I forbindelse med *mere og bedre* undervisning, er der i de specifikke undervisningsplaner lagt motion og bevægelse ind på såvel grundforløb som hovedforløb. Ligeledes er der for alle elever tilbud om deltagelse i lektiecafé (se under *støttmuligheder for elever*).

1.5 Generelt om uddannelsernes strukturer og rammer

I figuren herunder fremgår det, hvilke uddannelser der udbydes på SOSU Syd, samt hvilke muligheder der er for videreuddannelse.

Grundforløbets 1. del (GF1) har til formål, at eleven opnår generelle erhvervsfaglige og almene kompetencer. GF1 er for elever, der inden for det seneste år har afsluttet 9. klasse eller 10. klasse. GF1 udbydes to gange årligt i januar og august. GF1 udbydes i fagretningen "Psykologi, livsstil og moderne sundhed" og følges altid op af et GF2.

Grundforløbets 2. del (GF2) har til formål, at lede eleven til opfyldelse af de adgangskrav som giver mulighed for at søge ind på hovedforløbene. Elever kan optages på GF2 på én af følgende måder:

- Elever der har afsluttet GF1.
- Elever med mere end 14 måneders erfaring kan optages direkte på GF2.
- Elever over 25 år optages direkte på GF2 og skal inden uddannelsesstart have foretaget en realkompetencevurdering (RKV), som kan give mulighed for en afkortning af GF2.

Hovedforløb

Social- og sundhedshjælperuddannelsen (SSH) giver kompetencer til at yde professionel omsorg, pleje og praktisk hjælp i et rehabiliterende perspektiv primært i det nære sundhedsvæsen. Der er jobmuligheder direkte efter uddannelsen samt videreuddannelsesmulighed til social- og sundhedsassistent.

Social- og sundhedsassistentuddannelsen (SSA) giver kompetencer inden for grundlæggende sygepleje og rehabilitering i et helhedsorienteret borger- og patientperspektiv primært i det nære og sammenhængende sundhedsvæsen. Der er direkte jobmuligheder efter endt uddannelse samt videreuddannelsesperspektiv, som fremgår af figuren ovenfor.

Social- og sundhedsassistent med EUX (SSA med EUX) giver kompetencer svarende til den ordinære social- og sundhedsuddannelse samt gymnasiale fag og niveau svarende til HF. Der er direkte jobmuligheder efter endt uddannelse samt videreuddannelsesperspektiv på fx professions- eller universitetsuddannelser.

Pædagogisk assistent (PA) giver kompetencer til at arbejde med børn, unge eller voksne med særlige behov samt yde støtte og omsorg. Der er direkte jobmuligheder efter endt uddannelse samt videreuddannelsesperspektiv, som fremgår af figuren ovenfor.

1.6 Overordnede bestemmelser om vurdering af elevernes kompetencer

Skolen foretager en realkompetencevurdering (RKV) af voksne ansøgere, der søger en erhvervsuddannelse (EUV). Vurderingen omfatter:

- Formelle kompetencer
- Forud for realkompetencevurderingen vurderes de regelbundne formelle kompetencer, herunder standard-merit.
- Uformelle kompetencer
- De uformelle kompetencer vurderes skønsmæssigt, der oprettes tilbud hertil ud fra efterspørgsel, hvor den endelige RKV plan kan udfærdiges.

1.7 Støttemuligheder for eleverne

Skolen har forskellige støttefunktioner, som alle elever ved behov kan benytte sig af.

Kontaktlærer

Alle skolens elever er tilknyttet en kontaktlærer. Kontaktlæreren kan støtte eleven både i forhold til den personlige og faglige udvikling, og derudover ajourfører kontaktlæreren elevens uddannelsesplan i samarbejde med eleven.

Mentorer

Skole stiller mentorer til rådighed for de elever, der har behov for støtte og vejledning for at kunne gennemføre et påbegyndt uddannelsesforløb. Mentorordning er et tilbud for elever under 25 år.

Psykologisk støtte og rådgivning

Ordningen er et tilbud for de elever, der har brug for støtte, hvor omdrejningspunktet er psykologisk rådgivning. Det er kontaktlæreren, der via vejledningen henviser til psykologisk rådgivning.

Læsevejledning

Alle elever får tilbudt en screening af læse- og skrivefærdigheder ved uddannelsesstart. Screeningsresultatet indgår i en vurdering af, hvilke støtteforanstaltninger, der kan være behov for at iværksætte. Kommende elever, andre uddannelsesinstitutioner og ungdomsuddannelsesvejlederne kan henvende sig inden uddannelsesstart, så støtten kan iværksættes tidligst muligt i forløbet.

Lektiecafe

Skolens lektiecafe understøtter eleverne i at blive så dygtige, som de kan, herunder hjælp til opgaver, faglig hjælp samt mulighed for at tilbyde eleven flere faglige udfordringer.

1.8 Bedømmelsesplan og prøvebestemmelser

I skolens fælles prøvebestemmelser findes en samlet oversigt over de gældende regler for alle prøver på grundforløb, Social- og Sundhedsuddannelsen og Pædagogisk Assistentuddannelse samt en beskrivelse af det enkelte fags eksamensform med formål, mål, eksaminationsgrundlag og bedømmelsesgrundlag. [Prøvebestemmelser og prøvevejledning for Social og sundhedsuddannelserne](#) finder du på skolens hjemmeside. Formålet med prøver og eksamener er at dokumentere, i hvilken grad eleven opfylder de mål og krav, der er fastsat for det aktuelle fag og den aktuelle uddannelse.

I uddannelsesdelen, del 2, fremgår det, hvordan der gives feedback samt hvornår der gives skolevejledning. Derudover vil det også fremgå i hvilke fag, der afholdes prøve.

1.9 Ordensregler

Der henvises til [Ordensregler og praktiske oplysninger](#) samt [Skolens antimobbestrategi](#), som alle elever bliver præsenteret for ved uddannelsesstart.

2.0 Grundforløb 1 EUX

Formålet med Grundforløb 1 (GF1) er, at du som elev opnår generelle erhvervsfaglige og almene kompetencer. Kompetencerne opnår du inden for hovedområdet "Omsorg, sundhed og pædagogik" og den lokale fagretning "Velfærd, sundhed og livskvalitet". Den viden og de færdigheder du her opnår, hjælper dig til at træffe det rette valg i forhold til din videre uddannelse.

2.1 Praktisk information

På GF1 EUX på Social- og Sundhedsskolen Syd er der studiestart én gang årligt i august.

Hvis du kommer direkte fra 9. eller 10. klasse eller det er under et år siden, at du færdiggjorde 9. eller 10. klasse, skal du søge ind på GF1 EUX. Ellers har du mulighed for at søge ind på GF2.

Når du er færdig med EUX GF 1 og GF2 skal du søge ansættelse som en elev direkte ved den arbejdsgiver, som du ønsker at arbejde hos. Det er arbejdsgiveren, der ansætter eleverne, og du finder stillingsopslagene på kommunernes og på Region Syddanmarks hjemmeside.

De ansættende myndigheder er Region Syddanmark samt Haderslev, Sønderborg, Tønder og Aabenraa kommuner. Praktikpladserne ligger i de enkelte kommuner og i regionalt regi.

2.2 Pædagogisk, didaktisk og metodisk grundlag

Undervisningsforløbene på GF1 EUX planlægges ud fra en række erhvervsfag og grundfag, hvor du opnår de erhvervsfaglige kompetencer gennem en kombination af viden, færdigheder, faglige vurderinger og etiske overvejelser.

I tilrettelæggelsen og gennemførelsen af skoleundervisningen sammentænkes dine faglige og personlige kompetencer. Der tages hensyn til dine individuelle læringsforudsætninger og måde at lære på, for at du kan blive så dygtig som mulig.

For at sikre en praksisnær undervisning, tages udgangspunkt i en projektorienteret undervisning. Undervisningen foregår som en vekselvirkning mellem klasseundervisning, oplæg, gruppearbejde, praktiske øvelser, simulation, skills og videndeling.

Undervisningen foregår endvidere som Blended Learning, hvor undervisningen kombineres med E-læring.

I undervisningen skal du blive i stand til at formulere og arbejde ud fra egne læringsmål, således at du kan opfylde fag- og kompetencemål. Det forventes ligeledes, at du er opsøgende på skolens læringsplatforme og at du selv er i stand til at tage kontakt til de støttemuligheder, der er på skolen med henblik på at gennemføre uddannelsen. Støttemulighederne er elevvejledningen, kontaktlærer, it-support og læsevejledningen.

Den metodiske tilgang tager i vid udstrækning afsæt i tematiseret undervisning og har en praksisnær tilgang.

Det betyder at:

- Uddannelsens faglige indhold tilegnes blandt andet gennem arbejdet med problemstillinger og situationer i tilknytning til praksis.
- Underviserens opgave er at igangsætte, inspirere, vejlede og støtte den enkelte elev og gruppen i læreprocessen.
- Samarbejdet mellem underviser og elev bygger på gensidig respekt og accept af forskelle i erfaring og kompetence.

2.3 Uddannelsens indhold og opbygning

Uddannelserne på hovedforløbene er vekseluddannelser. Det betyder, at du skiftevis skal være på skolen og i praktik. På GF1 vil der være mulighed for at stifte bekendtskab med praksis – enten ved dit besøg i praksis

eller praksis' besøg på skolen og på GF2 vil der være mulighed for forlagt undervisning, hvor du kan besøge praksis i en uge.

2.4 Undervisningens organisering

Skoleundervisningen på GF1 EUX omfatter de obligatoriske grundfag dansk C, samfundsfag C og engelsk C samt erhvervsfag. Fagrækken og mål for fagene fremgår af den gældende bekendtgørelse.

Fagene planlægges dels fagfagligt, dels tværfagligt. Følgende tværfaglige læringsforløb er planlagt:

- Introduktion til fagretningen "Velfærd, sundhed og livskvalitet"
- Samfund og sundhed
- Arbejdspladskultur
- Min fremtidige arbejdsplads
- Innovation

2.5 Fag på GF1 EUX

<p>Du skal til prøve i enten dansk C, samfundsfag C eller engelsk C, hvor et af fagene udtrækkes. De øvrige fag afsluttes med en standpunktsbedømmelse. Ved prøver og standpunktsbedømmelser benyttes 7-trinsskalaen eller bedømmelsen bestået /ikke bestået.</p>		
Erhvervsfag	Vejledende varighed	Afsluttende bedømmelse
Erhvervsfag 1: Erhvervsintroduktion til fagretning	Samlet 12 uger	Bestået/ikke bestået
Erhvervsfag 2: Arbejdspladskultur Praktikpladssøgning Samfund og sundhed		Bestået/ikke bestået
Erhvervsfag 3: Arbejdsplanlægning og samarbejde Faglig dokumentation Faglig kommunikation Innovation Metodelære		Bestået/ikke bestået
Grundfag	Vejledende varighed	
Dansk C-niveau	4 uger	Standpunkt og/eller prøve
Samfundsfag C-niveau	2 uger	Standpunkt og/eller prøve

Engelsk C	2 uger	Standpunkt og/eller prøve
-----------	--------	---------------------------

2.6 Generelle kompetencer og den røde tråd i alle fag og emner på GF 1 EUX

På GF 1 EUX skal du:

- lære at samarbejde med borgere, pårørende, kollegaer og eksterne samarbejdspartnere.
- blive klar personligt, fagligt og socialt til hovedforløbet.
- lære at tage en gymnasieuddannelse

Derfor vil der løbende være focus på nedenstående i undervisningen på GF 1 EUX.

Praktikpladssøgningskompetencer

- CV – faglige og personlige kompetencer
- Ansøgning og uploade PDF-dokumenter på nettet.
- Ansættelsessamtalen

Lærings- og studiekompetencer

- Skriftlige kompetencer – referencer – dokumentation
- Du får jævnligt og ofte lektier for, for at træne planlægning og strukturering af arbejdsopgaver i forbindelse med grundforløbet/uddannelsen.
- Du skal lære at tage undervisningsnoter og læsningsnoter – kursus i studieteknik og Onenote.
- IT inddrages i undervisningen, hvor det er relevant. Du skal arbejde med it, så du både søger og producerer viden. Samt lærer målrettet informationssøgning og kildekritik.

Mundtlige kompetencer

- Professionelt sprog – Der trænes fagsprog og skelnes mellem professionelt, privat og personligt sprog.
- Diskussions/argumentationskompetence (etos – logos – patos)
- Blive bevidst om egne og andres holdninger samt anerkende andres holdninger.
- Fremlægge for andre mennesker i små og større grupper.

Relations- og sociale kompetencer

- Læse andre og deres kropssprog
- Være nysgerrig på andre mennesker og deres holdninger, behov og meninger.
- Lytte aktivt.
- Træne observation
- Blive bevidst om egen og andres kropssprog
- Gruppearbejde
- Elev til elev undervisning.

Løbende evaluering

- Undervisningen og elevens udbytte heraf evalueres løbende via samtaler med kontakt- og faglærer.
- Evalueringens formål er at understøtte progression i din læring og skal sikre, at du bliver bevidst om dine udviklingsområder (personligt- fagligt og socialt).
- At du reflekterer over din faglige udvikling i forhold til faget og dit fremtidige erhverv alene og sammen med underviserne.

Praktisk kompetence

- Du kommer til at træne en del praktiske færdigheder både alene og sammen med andre.

3.0 Læringsforløb

I denne del af den lokale undervisningsplan fremgår fagbeskrivelserne samt de konkrete læringsforløb.

Uge 1 - 2	Introduktion til fagretning "Velfærd, sundhed og livskvalitet"	14
Uge 3 - 6	Tværfagligt læringsforløb: "Samfund og sundhed"	15
Uge 7 - 10	Tværfagligt læringsforløb: "Arbejdspladskultur".....	19
Uge 11 - 17	Tværfagligt læringsforløb: "Min fremtidige arbejdsplads"	23
Uge 18	Innovation.....	28
Uge 19	Repetition af grundfag.....	29
Uge 20	Grundfagsprøve.....	30

Erhvervsfag samt grundfagene dansk C – samfundsfag C – engelsk C:

Der henvises til "Bekendtgørelse om grundfag, erhvervsfag og erhvervsrettet andetsprogsdansk i erhvervsuddannelserne" (BEK nr. 683 af 08/06/2016) for den fulde ordlyd i bekendtgørelsen.

3.1 Læringsforløb

Uge 1 og 2		Introduktion til fagretningen "Velfærd, sundhed og livskvalitet"	
Varighed 2 uger Fag: Erhvervsintroduktion			
Formål: At bliver introduceret til skolen og fagretningen "Velfærd, sundhed og livskvalitet"			
Fagmål	Læringsmål	Fokus på / læringsaktivitet	
Erhvervsintroduktion 1. Udføre enkle erhvervsfaglige arbejdsopgaver efter instruktion. 2. Anvende forståelse for bæredygtighed, arbejdsmiljø, sikkerhed og ergonmi i en arbejdsproces. 3. Følge og indgå i enkle arbejdsprocesser, der indgår i flere erhvervsfaglige uddannelser.	<ul style="list-style-type: none"> • Jeg er introduceret til elektroniske hjælpemidler og it-platforme • Jeg er introduceret til skolen og fagretningen "Velfærd, sundhed og livskvalitet" • Jeg bliver medansvarlig til at det kommer et godt læringsmiljø i klassen • Jeg arbejder med at indgå i en erhvervsfaglig arbejdsproces • Jeg arbejder med at udvikle kompetencer til at udføre enkle erhvervsfaglige opgaver, herunder at kunne inddrage viden om bæredygtighedsprincipper, arbejdsmiljømæssige forholdsregler, sikkerhed og ergonmi. 	Introduktion til skolen og uddannelserne – herunder besøg på biblioteket. Rystesammenaktiviteter: Høvdingeboldturnering og Hjelmkov-tur. Introduktion til Fronter, Elevplan, Meebook og andre it-platforme (IT-vejleder) Der arbejdes med erhvervsfaglige aktiviteter, der introducerer eleven til typiske arbejdsformer og metoder inden for en flæred af erhvervsuddannelser. Aktiviteter/færdighedstræning/skills/simulation: herunder introduktion til simulations- og faglokaler. Der arbejdes med et helhedssyn omkring bæredygtighed og mennesket, med afsæt i "De 4 dimensioner". Arbejde med kendskab til egen læringsstil.	

Varighed: 4 uger

Fag: samfund og sundhed – dansk C – samfundsfag C – engelsk C

Formål:

- At du arbejder med samfundsmæssige forhold, der er af betydning for den enkeltes arbejdsliv og personlige liv som borger i et demokratisk samfund
- At du arbejder med udvikling af kompetence til at deltage som aktiv og ansvarlig medarbejder og samfundsborger i en globaliseret og foranderlig omverden.
- At du arbejder med helhedsforståelse af sundhedsbegrebet i arbejdsmæssige, samfundsmæssige og personlige sammenhænge
- At du arbejder med at udvikle kompetence til at tage stilling til sundhedsmæssige problemstillinger i eget liv.

Fagmål	Læringsmål	Fokus på / læringsaktivitet
<p>1. Formidle og diskutere grundlæggende samfundsforhold og aktuelle samfundsmæssige problemstillinger.</p> <p>2. Reflektere over egen rolle og indflydelsesmuligheder i samfundet.</p> <p>3. Bearbejde enkle og overskuelige eksempler på samspillet mellem samfundsudviklingen og udviklingen i virksomhederne, herunder de sundheds- og miljømæssige aspekter.</p> <p>4. Reflektere over egen rolle og indflydelsesmuligheder på arbejdsmarkedet ud fra viden om virksomheder og organisationer samt deres regulering i det fagretslige system.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Jeg kender forskel på demokrati og andre styreformer. • Jeg kender grundloven og hvilke muligheder jeg har for medindflydelse. • Jeg kender samfundsmæssige forhold, der er af betydning for den enkeltes arbejdsliv og personlige liv som borger i et demokratisk samfund • Jeg er i gang med at udvikle kompetencer til at deltage som aktiv og ansvarlig medarbejder og samfundsborger i en globaliseret og foranderlig verden. • Jeg har helhedsforståelse af sundhedsbegrebet i arbejdsmæssige, samfundsmæssige og personlige sammenhænge • Jeg kan tage stilling til sundhedsmæssige problemstillinger i eget liv. • Jeg kan samarbejde med andre i gruppe og team. • Jeg har kendskab til anerkendende samvær med andre. 	<p>Introduktion til det demokratiske styresystem i Danmark med udgangspunkt i eksempler, hvor sundhed og velfærdsbegrebet indgår på statsligt, regionalt og kommunalt niveau. (Ex. KRAM-faktorer og rygeforbud)</p> <p>Med udgangspunkt i samfundet og det helhedsorienteret sundhedsbegreb arbejdes der tværfagligt med teori og dataindsamling i og uden for skolen (ex. Interviews og foredrag) om livsstil og levevilkår herunder:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Det gode børneliv. 2) Det gode ungeliv. 3) Det gode ældre liv <p>Ideer:</p>

<p>5. Forklare betydningen af faktorer, der påvirker den enkeltes levilkår og sundhed, herunder privatøkonomiske forhold og livsstilsfaktorer som personlig hygiejne, kost og fysisk form.</p> <p>6. Forstå forhold, der påvirker seksualiteten, herunder seksuel sundhed, prævention, krop, køn og identitet</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Hvad er sundhed og hvordan lever man sundt? • Evt. sundhedsprofil og forskellige øvelser. • Kroppens opbygning, herunder bevægeapparatet og kredsløbet • Institutionsbesøg <p>KRAM-faktorer</p>
<p>Dansk C Se bilag 1</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Du kender til målene for dansk C. • Du har sat dig personlige uddannelsesmål • Du kender til optagelseskravene til din fremtidige drømmeuddannelse (plan A) • Du har lavet en alternativ drømmeuddannelse (plan B) og kender til optagelseskravene. • Du kender til kommunikationsmodellen og kan analysere ud fra den. • Du kender til forskellige argumentations modeller og teorier. • Du kender til genre-træet og ved hvad de forskellige genrer indeholder. 	<p>Introduktion til faget</p> <p>Gennemgang af målene</p> <p>Sætte sig personlige uddannelsesmål.</p> <p>Optagelseskrav til fremtidige drømmeuddannelse (Padlet)</p> <p>Læg en uddannelsesplan (plan A og plan B)</p> <p>Kommunikation</p> <p>Argumentation (logos – etos -patos)</p> <p>Intro til genrer - genretræet</p>
<p>Samfundsfag C Se bilag 2</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Du kender til målene for samfundsfag C • Du kender til det politiske system og ideologi i Danmark og EU. 	<p>Introduceres til faget</p> <p>Gennemgang af målene</p> <p>Det politisk system og ideologier i Danmark og EU.</p> <p>Emne: "Det politisk system og velfærdsmodeller"</p>

<p>Engelsk C Se bilag 3</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Du kender til fagets omdrejningspunkter: at tale, at samtale, at lytte, at læse og at skrive • Du kender til målene for engelsk • Du har sat dig personlige uddannelsesmål • Du kan anvende fagets hjælpemidler som fx stavekontrollen og ordbogen.com på din computer • Du kan arbejde med grammatik og øvelser fx fra Nettet • Du har kendskab til lidt af ungdomskulturen i et engelsksproget land, kan sammenligne med din egen kultur og reflektere over ligheder og forskelle på engelsk • Du kan anvende multimodale medier (som ord, billeder, film, lyd) til at præsentere noget betydningsfuldt i din egen dagligdag. 	<p>Intro til faget</p> <p>Gennemgang af målene</p> <p>Opgave med at tale, at samtale, at lytte, at skrive og at læse.</p> <p>Eleverne formulerer egne uddannelsesmål på baggrund af opgaverne.</p> <p>Eksempel på materiale:</p> <p>Terninger med spørgsmål på engelsk og billedkort (evt. "JUMP"), der kan skrives en lille tekst ud fra.</p> <p>Læseopgaven kan fx være en nyhed eller en enkel opskrift, som skal bruges i køkkenet. (Husk reservation af køkken og indkøb på forhånd).</p> <p>—————</p> <p>Kommunikative øvelser</p> <p>Præsentation af fagets hjælpemidler som stavekontrol og ordbogen.com</p> <p>Samt hjemmesider med grammatik og øvelser som fx Sproglinks.dk og</p> <p>English Language Study Zone: https://web2.uvcs.uvic.ca/elc/studyzone/index.htm</p> <p>Elevarbejde med grammatik og øvelser ud fra opgavebesvarelserne fra sidste undervisningsgang</p> <p>Eleverne læser om unge i et engelsktalende land.</p> <p>Eksempel på materiale:</p>
---	---	---

		<p>"Focus on Young Americans", alinea 2000:</p> <p>My Car Gives Me Independence s. 52-53</p> <p>I Was Saved s. 14-15</p> <p>https://www.theatlantic.com/family/archive/2018/05/teen-car-culture/561290/</p> <p>Eleverne forbereder skriftligt og mundtligt en præsentation af noget betydningsfuldt i deres egen hverdag (hverdagskultur), fx med Powerpoint eller poster.</p> <p>Og fremlægger i små grupper for læreren.</p> <p><u>EVT: læse fiktion om "Relations"</u></p> <p>Eksempler på materiale:</p> <p>Lisbeth Jacobsen, Relations, Systime 2014,</p> <p>s. 107 – 109 "The Agony of a Housewife"</p> <p>s. 110 – 112 "Someone to Care for"</p> <p>s. 114 – 117 "Shopping for One"</p>
--	--	--

Varighed: 4 uger

Fag: Arbejdskultur — arbejdsplanlægning og samarbejde – dansk C – samfundsfag C – engelsk C

Formål: At du udvikler kompetencer til at indgå på en arbejdsplads.

- At du ved hvordan man kan skabe en god arbejdsplads og kan forklare sammenhængen mellem, at de ansatte er produktive og samtidig har det godt sammen.
- At du får en viden om de forhold der har betydning for forskellig arbejdspladskulturer, herunder normer og værdier.
- At du konstruktivt kan forholde dig til egen adfærd.
- At du ved hvordan du selv kan påvirke arbejdspladskulturen på en arbejdsplads.
- At du lærer at samarbejde med andre om løsning af praktiske opgaver samt at tilrettelægge egne arbejdsprocesser i samspil med flere parter.
- At du lærer om samarbejde, samspil og koordination.
- At du får et indblik i egen sundhed og simple redskaber til at handle på baggrund heraf.
- At du får en større forståelse for egen fysiske og psykiske formåen og udviklingspotentiale i forhold til sundhed.

Grundfagene

Fagmål	Læringsmål	Fokus på / læringsaktivitet
<p>Arbejdspladskultur</p> <p>1. Anvende forståelse for hvordan en produktiv og inkluderende arbejdspladskultur kan skabes.</p> <p>2. Anvende forståelse for samarbejde og samspils betydning i en arbejdsproces.</p> <p>3. Planlægge og tilrettelægge enkle arbejdsprocesser.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Jeg er kvalificeret til konstruktivt at forholde mig til egen adfærd, tilrettelæggelse af egen arbejdsproces og samarbejde med andre om en fælles arbejdsopgave. • Jeg forstår betydningen af forskellige samarbejdsrelationer i en virksomhed, herunder mellem arbejdsgiver, -leder og -tager, mellem forskellige grupper af arbejdstagere og mellem virksomhed og kunder. • Jeg kender arbejdsgiverens og mit ansvar for kvalitet og sikkerhed. • Jeg har grundlag for at overveje og vurdere mine muligheder for at vælge relevante undervisningsprojekter i fagretningen – eks. PAU eller SOSU. 	<p>Persontypologier – med konkrete opgaver – eventuelt madlavning som teamopgave.</p> <p>Konflikter og kropssprog.</p> <p>Arbejds miljø – herunder arbejdstid regler, konflikter, fordomme, stress og mobning. Ex. Konfliktrappe og konfliktstil. (evt. test af konflikt)</p>

<p>4. Diskutere arbejdspsykologiske emner og interkulturelle faktorer indflydelse på menneskers adfærd.</p> <p>5. Reflektere over egen rolle og egen deltagelse i samarbejde om arbejdsopgaver.</p> <p>6. Forholde sig hensigtsmæssigt til enkle og overskuelige eksempler på samspillet mellem den enkelte medarbejder og virksomheden.</p>		
<p>Arbejdsplanlægning og samarbejde</p> <p>1. Planlægge, koordinere og udføre en arbejdsproces.</p> <p>2. Forklare hvordan forskellige planlægningsværktøjer og –metoder kan anvendes.</p> <p>3. Anvende planlægningsværktøjer- og metoder.</p> <p>4. Forklare forskellige typer af samarbejdsprocesser.</p> <p>5. Samarbejde med andre om løsning af opgaver.</p> <p>6. Fungere i forskellige samarbejdssituationer.</p>	<p>Arbejdsplanlægning og samarbejde</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jeg ved hvad en arbejdsproces er. • Jeg ved hvad arbejdsplanlægning er. • Jeg ved hvad samarbejde er. • Jeg ved hvad der kendetegner det gode samarbejde. • Jeg kan anvende planlægningsværktøjer- og metoder. • Jeg kan forklare forskellige af samarbejdsprocesser. • Jeg kan samarbejde med andre om løsning af opgaver. • Jeg kan bidrage til et godt samarbejde ud fra viden om egne ressourcer og begrænsninger. 	<p>Rollespil - Samarbejdsøvelser og præsentation af etiske dilemmaer på arbejdspladsen.</p> <p>Læse og følge en instruktion</p> <p>Læse en arbejdsplan</p> <p>Lave en arbejdsplan og vejledning.</p> <p>Forlagt undervisning – samt oplæg og bearbejdning (uge 10)</p>
<p>Dansk C</p> <p>Se bilag 1</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Jeg har et overblik genrer og de forskellige analysemodeller • Jeg kan skrive en berettende tekst (erindringer) • Jeg kan skrive livshistorie, plejeplan og døgnrytmeplan 	<p>Genrer og analysemodeller.(overblik)</p> <p>Berettende tekster (Erindringer)</p> <p>Livshistorie, plejeplaner og døgnrytmeplaner (Forlagt undervisning)</p>

<p>Samfundsfag C</p> <p>Se bilag 2</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Jeg ved hvad sociologi og socialisering er. • Jeg kender til forskellige livsformer. • Jeg kender til Bourdieu teori • Jeg kender til andre sociologers teori • Jeg har lavet en større opgave med udgangspunkt i Bourdieu's teori 	<p>Sociologi</p> <p>Socialisering</p> <p>Livsformer</p> <p>Bourdieu teori</p> <p>Andre sociologers teorier</p> <p>Bourdieu opgave</p>
<p>Engelsk C</p> <p>Se bilag 3</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Du kan søge informationer på engelsk om sundhedsemner, der er relevant i forhold til uddannelserne på SOSU og vælge troværdige kilder. • Du kan læse, lytte og forstå indholdet af tekster, film osv. ved brug af hjælpemidler. • Du kan redegøre for indholdet i tekster, film osv. <u>mundtligt</u> og <u>skriftligt</u> på engelsk med dine egne ord – altså <u>ikke</u> oplæsning og copy paste. • Du kan lære nye ord og vendinger, der hjælper dig til at udtrykke dig mere varieret, tydeligt og fagligt. • Du kan lave en disposition og præsentere et forberedt emne og uddybe emnet i en samtale. 	<p>Kommunikationsøvelser og træning af ordforråd.</p> <p>Læse tekster valgt af læreren om sundhedsemner. Det kan være både fakta, faktion og fiktion.</p> <p>Materialeeksempel:</p> <p>"Sleep Tight" http://www.timeforkids.com/news/sleep-tight/54321</p> <p>Eleverne søger information om sundhedsemner på nettet – under vejledning i stillingtagen til, hvad troværdige kilder er.</p> <p>Eksempler på troværdige hjemmesider:</p> <p>http://www.plannedparenthood.org/teens</p> <p>http://www.drugfreeworld.org/drug-facts/the-truth-about-drugs.html</p> <p>https://www.mental-health.org.uk/your-mental-health</p> <p>www.netdoctor.co.uk</p>

		<p>Eleverne skriver om et valgt sundhedsemne og forbereder en mundtlig præsentation ud fra en disposition.</p> <p>Fx kan eleverne lave deres egne "Health campaigns" i grupper med tekst og præsentation vha. Powerpoint, poster, film e.l.</p> <p><u>EVT: læse fiktion om "Relations"</u></p> <p>Eksempler på materiale:</p> <p>Spillefilm: "What's Eating gilbert grape?"</p> <p>Lisbeth Jacobsen, Relations, Systime 2014,</p> <p>s. 107 – 109 "The Agony of a Housewife"</p> <p>s. 110 – 112 "Someone to Care for"</p> <p>s. 114 – 117 "Shopping for One"</p>
--	--	---

**Uge 11, 12, 13,
14, 15, 16 og
17**   **Min fremtidige arbejdsplads - tværfagligt**

Varighed: 7 uger

Fag: faglig dokumentation – faglig kommunikation – metodelære - praktikpladssøgning – dansk C – samfundsfag C – engelsk C

Formål:

- At du arbejder med at spore sig ind på, hvad den fremtidige uddannelsesretning skal være.
- Du skal tilegne sig metoder til at dokumentere samt kunne anvende eksisterende dokumentation.
- Duskal kunne anvende forskellige arbejdsprocesser og arbejdsmetoder og kunne vælge hensigtsmæssige metoder, samt kunne anvende evalueringsværktøjer.
- Du lærer faglig kommunikation i form af fagudtryk og faglige begreber samt forskellige situationsbestemte kommunikationsformer.
- At du udvikler kompetence til at søge praktikplads.

Fagmål	Læringsmål	Fokus på / læringsaktivitet
<p>Faglig dokumentation:</p> <p>1. Forklare og anvende eksisterende faglig dokumentation i en praktisk arbejdsproces, f.eks. følge et diagram, anvende statistik, følge en vejledning.</p> <p>2. Udarbejde relevant faglig dokumentation som arbejdsplaner, egenkontrol o.l.</p> <p>3. Dokumentere og formidle egne arbejdsprocesser, metoder og resultater.</p> <p>4. Evaluere egne og andre elevers arbejdsprocesser, metoder og resultater.</p>	<p>Formålet er at du får forudsætninger for selv at kunne både anvende og udarbejde faglig dokumentation.</p> <p>Indsamle, strukturere og registrere og videreformidle faglig dokumentation.</p> <p>Kende eksisterende dokumentationsredskaber:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At du ved hvad dokumentation går ud på • At du kender forskellige typer af dokumentation • At du ved hvordan forskellige typer af dokumentation anvendes og udarbejdes i forskellige erhverv <p>Faglig dokumentation kan derfor tage mange forskellige former, men kan f.eks. være arbejdsplaner, køresedler, brugsanvisninger, varedeklarerationer, fakturaer, osv.</p> <p>Du kan evaluere egne og andres opgaveløsninger.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Interview og observation • Dataindsamling - informationssøgning • Læse en arbejdsplan • Lave en arbejdsplan og vejledning.

<p>Metodelære:</p> <p>1. Vælge og praktisk anvende de faglige arbejdsmetoder, der er mest hensigtsmæssige i en given situation.</p> <p>2. Forklare og skelne mellem forskellige fagmetoder og deres relevans i konkrete sammenhænge.</p> <p>3. Diskutere forskellige fagmetoder i forhold til parametre som miljø, sikkerhed og kvalitet.</p> <p>4. Dokumentere egne arbejdsprocesser og metoder.</p> <p>5. Anvende evalueringsværktøjer til evaluering af egen praktiske arbejdsproces.</p>	<p>Jeg kender til forskellige arbejdsmetoder.</p> <p>Jeg kender til begrundelser for at vælge en metode frem for en anden.</p> <p>Jeg kan reflektere over mit valg af arbejdsmetoder.</p>	<p>Træne forskellige arbejdsmetoder f.eks.</p> <p>Praktisk hjælp:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gøre rent • Følge og lave en opskrift/vejledning/instruktion • Skifte en ble • Vaske hinanden. • Lappe en cykel.
<p>Faglig kommunikation</p> <p>1. Forstå og anvende faglige udtryk og begreber.</p> <p>2. Analysere, beskrive og kommunikere faglige forhold, der relevante i forhold til fagretningen.</p> <p>3. Søge og anvende relevante informationer og procedurebeskrivelser.</p> <p>4. Vælge kommunikationsformer og -metoder, der er afpasset modtageren.</p>	<p>Jeg ved hvad fagsprog er og hvordan man bedst lærer et fagsprog.</p> <p>Jeg ved hvornår det er mest hensigtsmæssigt at anvende fagsprog, dvs. hvilke situationer der kræver at jeg kan formulere mig præcist og korrekt.</p> <p>Jeg ved hvad faglig læsning er og hvordan jeg kan bruge det som er redskab til at få mere ud af min læsning.</p> <p>At jeg lærer at arbejde med forskellige læsemåder og teksttyper.</p> <p>At jeg får redskaber til bedre at forstå og huske det jeg læser.</p> <p>At jeg ved hvad en kommunikationsmodel er og kender til forskellige kommunikations modeller.</p>	<p>SMTTE-modeller.</p> <p>Oplæg ved bibliotekar omkring informationsøgning</p> <p>Oplæg ved læsevejleder omkring studieteknik.</p> <p>Omskrivning af talesprog til fagsprog.</p> <p>Simulation:</p>

	<p>At jeg ved hvorfor modellerne er vigtige at bruge.</p> <p>At jeg kender forskellige typer af kommunikation og kan anvende disse.</p> <p>At jeg kender forskel på verbal og non-verbal kommunikation og kan tilpasse dette ud fra en konkret situation.</p> <p>At jeg ved hvad jeg skal tage højde for ved hhv. mundtligt og skriftligt kommunikation.</p> <p>At Jeg kan skelne mellem kommunikation i forskellige medier og situationer.</p>	<p>Træne og demonstrere kommunikationstyper/modeller</p> <p>Rollespil</p> <p>Optage film mhp. at træne kommunikation samt identificere og analysere kommunikationsprocessen.</p>
<p>Praktikpladssøgning</p> <p>Undervisningens mål er, at eleven på grundlæggende niveau kan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Beskrive forskellige typer af virksomheder og praktikmuligheder, herunder forskellige aftaleformer. 2. Beskrive egne kompetencer og sætte personlige uddannelsesmål. 3. Lægge en målrettet plan for praktikpladssøgning. 4. Anvende forskellige metoder og værktøjer til at dokumentere og formidle sine kompetencer ved skriftlige ansøgninger og mundtlige samtaler, herunder anvende obligatoriske it-værktøjer. 5. Anvende værktøjer til at opbygge netværk. 	<p>Jeg kan realistisk vurdere og reflektere over mine personlige og faglige kompetencer, samt beskrive dem mundtligt og skriftligt.</p> <p>Jeg kender til forskellige uddannelsesmuligheder og praktikmuligheder, herunder praktik i udlandet.</p>	<p>Praktikpladssøgning (CV og ansøgning)</p> <p>Finde, scanne dokumenter ind. (anbefalinger, straffeattest, statsborgerskab, eksamenspapirer.</p> <p>Ansættelsessamtaler.</p> <p>Besøg af PAU og SOSU hoved-forløbselever.</p> <p>Besøge og deltage i hovedforløbsundervisningen i mindre grupper.</p>

<p>6. Evaluere egen praktikpladssøgning i forhold til uddannelsesønsker, egne kompetencer og efterspørgslen på arbejdsmarkedet.</p>		
<p>Dansk C Se bilag 1</p>	<p>Jeg kan skrive en ansøgning og CV</p> <p>Jeg kender til flg. genrer og kan analysere dem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Artikler • Hjemmesider • Digte • Billeder og parafraser • Noveller 	<p>Aflever en ansøgning og CV.</p> <p>Artikler og hjemmesider</p> <p>Noveller</p> <p>Digte</p> <p>Billeder og parafrase</p>
<p>Samfundsfag C Se bilag 2</p>	<p>Jeg kender til det økonomiske kredsløb</p> <p>Jeg har lavet en opgave om "Unges økonomi"</p> <p>Jeg kender til arbejdsmarkedsforholdene på min fremtidige arbejdsplads.</p> <p>Jeg har lavet den store projektopgave, som skal bruges til en evt. eksamen i samfundsfag.</p>	<p>Det økonomiske kredsløb</p> <p>Emne "Unges økonomi" (EMU)</p> <p>Emne "Arbejdsmarkedsforhold omkring arbejdsmarkedsforhold" (EMU)</p> <p>Projektopgaven (en større opgave)</p>
<p>Engelsk C Se bilag 3</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Du kan arbejde med kommunikationsstrategier i kommunikation om et fagligt emne, fx vha. omskrivninger, så du ikke slår over i dansk. • Du kan arbejde med at udvide dit ordforråd gennem kommunikative øvelser, så du lærer fagsprog og fagudtryk. • Du kan fortsat arbejde med grammatik og forbedre dit engelsk. • Du kan læse, lytte skrive og kommunikere om dit fremtidige arbejdsområde. • Du har kendskab til lidt om samfundsforhold og kultur inden for ældre- og børneområdet (evt. social/specialområdet) i et engelsksproget land, kan sammenligne med din egen kultur og reflektere over ligheder og forskelle på engelsk 	<p>Træning i ordforråd, der er relevant i forhold til arbejdet med, børn, ældre eller fx handicappede.</p> <p>Kommunikative øvelser.</p> <p>Tekstlæsning (udvidet tekstbegreb: tekst, film, billeder osv.) med opgaver om emner inden for de kommende arbejdsområder.</p> <p>Eksempler på emner og materialer:</p> <p>Ældre og livshistorier</p> <p>http://www.sufuca.fi/life_story.html</p> <p>https://www.medicalenglish.com/unit/18/vocabulary</p>

- Du kan læse og forstå indholdet af en skrevet engelsk tekst og redegøre for indholdet i et sammenhængende og varieret sprog.
- Du kan anvende multimodale medier (som ord, billeder, film, lyd) til at præsentere et fagligt emne.

og

<https://www.mirror.co.uk/news/uk-news/secret-long-life-avoiding-men-5013767>

aktiviteter for børn og ældre

Tekst: "Outdoor Activities for Children", <http://www.popsugar.com/moms/Outdoor-Activities-Kids-Summer-30688762#photo-30724141>

Tekst: "outdoor Elderly Activities", <http://www.elder-one-stop.com/outdoor-elderly-activities.html#sthash.NiRmukd1.dpuf>

Hjemløse

<https://www.youtube.com/watch?v=rwDrCiQhexc>

Juletraditioner

<https://www.whychristmas.com/cultures/newzealand.shtml>

Øve tekstlæsning til forberedelse af evt. prøve

Arbejde med det afsluttende individuelle emne

Afslutning med standpunktsvurdering, evt. prøve

Uge 18		Innovation	
Varighed: 1 uge – Fag: innovation			
Formål: <ul style="list-style-type: none"> • At du arbejder med at lære om innovationsprocesser og udvikler kompetence til at arbejde innovativt i relevante arbejdsprocesser. • At du i team udvikler evnen til at arbejde med viden om innovative processer på virkelighedsnære problemstillinger 			
Fagmål	Læringsmål	Læringsaktivitet	
1. Skelne mellem innovation og udvikling samt mellem forskellige typer af innovation. 2. Anvende innovative metoder i opgaveløsning. 3. Anvende innovationsredskaber og indgå i innovationsprocesser ved løsning af en praktisk opgave. 4. Afprøve egne idéer eller forslag til ændringer af arbejdsprocesser. 5. Diskutere forslag til nye metoder eller ændringer af eksisterende metoder til løsning af faglige problemstillinger.	<ul style="list-style-type: none"> • Jeg kan indgå i innovationsprocesser, der er relevante i forhold til det erhvervsfaglige indhold i den enkelte fagretning. • Jeg kan anvende innovationsredskaber og indgå i innovationsprocesser. • Jeg kan anvende innovative metoder til opgaveløsning i forskellige arbejdssituationer • Jeg kan overveje og vurdere nye idéer og alternative muligheder for opgaveløsning i relevante undervisningsprojekter. 	Et fælles innovativt projekt på hele årgangen (gruppearbejde). Eleverne afslutter med en fælles messe hvor de fremlægger deres innovative projekt for de andre grupper.	

Uge 19		Repetition til grundfagsprøve i enten dansk, engelsk eller samfundsfag	
Varighed: 1 uge			
Formål: Fag repetition			
Fagmål	Fagligt indhold	Læringsaktivitet	
At blive klar til den afsluttende prøve. Dansk C, bilag 1 Samfundsfag C, bilag 2 Engelsk C, bilag 3	Dansk, samfundsfag eller engelsk på C-niveau.	Selvstudie Repetition i skolen sammen med underviseren i faget. Prøveeksamen.	

Uge 20	Grundfagsprøve i enten dansk, engelsk eller samfundsfag - afhængig af det udtrukne fag	
Varighed: 1 uge		
Formål: Grundfagsprøve – der henvises til skolens prøvebestemmelser og prøvevejledninger for det enkelte fag		
Dansk C	Eksaminationsgrundlag	Bedømmelsesgrundlag og kriterier
<p>Der afholdes en mundtlig prøve på grundlag af elevens præsentations-portfolio samt en ukendt opgave, udarbejdet af den prøveafholdende skole.</p> <p>Den ukendte opgave tildeles ved lodtrækning. De ukendte opgaver og det materiale, der indgår som grundlag for prøven, skal tilsammen dække de væsentlige faglige mål, som skolen har udvalgt til prøven.</p> <p>De ukendte opgaver samt en fortegnelse over tekster i hver enkel elevs præsentations-portfolio sendes til censor forud for prøvens afholdelse.</p> <p>Eksaminationen af eleven varer ca. 30 minutter, inklusive votering. Forberedelsestidens varighed tilpasses i forhold til den ukendte opgaves omfang. Skolen fastsætter forberedelsestidens varighed i skolens undervisningsplan.</p> <p>Eksaminationen er todelt.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Første del består af elevens præsentation og løsning af den ukendte opgave samt en efterfølgende samtale om opgaven mellem elev og eksaminator. • Anden del består af elevens præsentation og fremlæggelse af elevens præsentations-portfolio suppleret med uddybende spørgsmål fra eksaminator. <p>Elevens præstation helhedsbedømmes.</p>	<p>Eksaminationsgrundlaget udgøres af skolens prøve-spørgsmål og opgaver til eleven, af elevens præsentations-portfolio samt af materiale, udarbejdet af eleven i forbindelse med opgaveløsning i forberedelsestiden (prøveform b).</p>	<p>Bedømmelsesgrundlaget udgøres af elevens præstation ved prøven. I bedømmelsesgrundlaget indgår materiale udarbejdet af eleven i forbindelse med opgaveløsning i forberedelsestiden (prøveform b).</p> <p>Skolen beskriver prøvens bedømmelseskriterier. Dog indgår fagbilagets bedømmelseskriterier, hvor de er beskrevet i fagbilaget. Bedømmelseskriterierne skal tage udgangspunkt i de væsentlige mål og krav, som skolen har udvalgt i forhold til prøvens bedømmelsesgrundlag.</p>
Samfundsfag C	Eksaminationsgrundlaget	Bedømmelsesgrundlaget
<p>Der afholdes en mundtlig prøve, der tager udgangspunkt i elevens dokumentation.</p> <p>Eleven fremlægger dokumentationen for eksaminator og censor.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fremlæggelsen af dokumentationen må maksimalt fylde 1/3 af den afsatte tid til eksaminationen. 	<p>Eksaminationsgrundlaget udgøres af elevens dokumentation, som er projektopgaven.</p>	<p>Bedømmelsesgrundlaget er elevens mundtlige præstation.</p> <p>Skolen beskriver prøvens bedømmelseskriterier. Dog indgår fagbilagets bedømmelseskriterier, hvor de er beskrevet i</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Den resterende tid anvendes til dialog omkring dokumentationen samt afprøvning af elevens viden om samfundsfaglige spørgsmål. <p>Eksaminationen af den enkelte elev varer ca. 30 minutter, inklusiv votering.</p> <p>Elevens præstation helhedsbedømmes i forhold til fagets mål.</p>		<p>fagbilaget. Bedømmelseskriterierne skal tage udgangspunkt i de væsentlige mål og krav, som skolen har udvalgt i forhold til prøven samt i prøvens bedømmelsesgrundlag</p>
<p>Engelsk C</p> <p>Der afholdes en mundtlig prøve på grundlag af elevens selvvalgte emne samt en ukendt opgave, udarbejdet af den prøveafholdende skole.</p> <p>Den ukendte opgave tildeles ved lodtrækning.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De ukendte opgaver og det materiale, der indgår som grundlag for prøven, skal tilsammen dække de væsentlige faglige mål, som skolen har udvalgt til prøven. • De ukendte opgaver samt en fortegnelse over elevernes selvvalgte emner sendes til censor forud for prøvens afholdelse. <p>Der gives mindst 30 minutters forberedelsestid. Forberedelsestidens varighed tilpasses de ukendte opgavers omfang.</p> <p>Skolen fastsætter forberedelsestidens varighed i skolens undervisningsplan.</p> <p>Eksaminationen af den enkelte elev varer ca. 30 minutter, inklusive votering.</p> <p>Eksaminationen er todelt.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Første del består af elevens præsentation af den ukendte opgave samt en efterfølgende samtale om opgaven mellem elev og eksaminator. • Anden del består af elevens præsentation og fremlæggelse af elevens selvvalgte emne suppleret med uddybende spørgsmål fra eksaminator. <p>Elevens præstation helhedsbedømmes.</p>	<p>Eksaminationsgrundlaget</p> <p>ved prøven udgøres af skolens prøvespørgsmål og opgaver til eleven, af elevens selvvalgte emne samt af materiale, udarbejdet af eleven i forbindelse med opgaveløsning på casearbejdsdagen (prøveform a) eller i forberedelsestiden (prøveform b).</p>	<p>Bedømmelsesgrundlaget udgøres af elevens mundtlige præstation ved prøven.</p> <p>I bedømmelsesgrundlaget kan indgå materiale udarbejdet af eleven i forbindelse med opgaveløsning på casearbejdsdagen (prøveform a) eller i forberedelsestiden (prøveform b), såfremt dette er fastsat i skolens lokale undervisningsplan.</p> <p>Bedømmelseskriterier</p> <p>Skolen beskriver prøvens bedømmelseskriterier. Dog indgår fagbilagets bedømmelseskriterier, hvor de er beskrevet i fagbilaget. Bedømmelseskriterierne skal tage udgangspunkt i de væsentlige mål og krav, som skolen har udvalgt i forhold til prøven samt i prøvens bedømmelsesgrundlag.</p>

Bilag for grundfag

Bilag 1: Fagbeskrivelse af grundfag Dansk C:

Identitet

Danskfaget i erhvervsuddannelserne bidrager gennem tværfagligt samspil med erhvervsuddannelsens øvrige fag til at styrke og udvikle danskfaglige og personlige kompetencer.

Fagets omdrejningspunkt er de kulturelle og kommunikative kompetencer: At tale, at samtale, at præsentere, at lytte, at læse, at skrive og at se.

Fagets identitet i erhvervsuddannelserne hviler på to ben: Det almene og det erhvervsfaglige.

Formål

Formålet med danskfaget i erhvervsuddannelserne er at styrke elevens forudsætninger for at benytte det danske sprog i erhverv, uddannelse, samfund og dagligdag til kommunikation og samarbejde og som værktøj til erkendelse, læring, oplevelse, tolerance og fællesskab.

Faget udvikler elevens sproglige bevidsthed og færdigheder, med henblik på, at eleven bliver bedre til at kommunikere mundtligt, skriftligt og multimodalt, dvs. når ord, billeder, film, animation, lyd og andre midler til kommunikation støtter hinanden i en tekst. Faget bidrager til, at eleven med forståelse kan lytte, læse og deltage i samtale ud fra forskellige tekster og teksttyper om erhverv, uddannelse, samfund og dagligdag.

Fagets metoder styrker elevens innovative, kreative, analytiske og kritiske beredskab til at kunne løse opgaver og møde udfordringer, som eleven møder i erhverv, uddannelse, samfund og dagligdag.

Faglige mål:

De faglige mål er inddelt i fire overordnede kompetenceområder: Kommunikation, læsning, fortolkning og fremstilling.

Kommunikation	Læsning	Fortolkning	Fremstilling
1. Eleven kan kommunikere reflekteret og nuanceret i komplekse almene og erhvervsfaglige situationer med brug af relevante tale-, lytte- og samtalestrategier i forhold til formål og situation	1. Eleven kan læse, forstå og diskutere teksters betydning i almene og erhvervsfaglige sammenhænge og anvende relevante læsestrategier i forhold til læseformål, teksttype og kontekst	1. Eleven kan forholde sig til kultur, sprog, historie, erhverv og uddannelse gennem analyse og diskussion af tekster	1. Eleven kan anvende relevante skrivestrategier og udtrykke sig forståeligt, varieret og nuanceret i skrift, tale, lyd og billede i en form, der passer til genre og situation
2. Eleven kan diskutere, argumentere og kommunikere hensigtsmæssigt i samarbejde og samvær med andre og	2. Eleven kan gennemføre målrettet og kritisk informationssøgning med relevans for erhverv, uddannelse, samfund og dagligdag	2. Eleven kan vælge og analysere diverse tekster, som er relateret til erhverv, uddannelse, samfund og dagligdag og anvende relevante analysemodeller	2. Eleven kan planlægge, forberede og fremstille formelt korrekte, varierede og nuancerede skriftlige og mundtlige tekster ved brug af teksttyper, der er relevante i forhold til emner
		3. Eleven kan tolke og/eller uddrage relevant betydning af tekster, relateret	

<p>reflektere over samspillet mellem formål og forskellige former for kommunikation</p> <p>3. Eleven kan vælge og anvende it og multimodale medier hensigtsmæssigt, reflekteret og kritisk til kommunikation, informationsøgning og formidling</p> <p>4. Eleven kan skelne mellem, reflektere over, vurdere og indgå i kritisk dialog om virksomheders interne og eksterne kommunikation</p> <p>5. Eleven kan forklare og reflektere over sproglige normer i diverse kontekster indenfor erhverv, uddannelse, samfund og danskfaget</p>	<p>3. Eleven kan ud fra læseformål, kontekst og kendskab til teksttyper forbedre og gennemføre læsning af relevans for erhverv, uddannelse og samfund og efterfølgende indgå i kritisk dialog om denne læsning</p>	<p>til erhverv, historie, uddannelse, samfund og dagligdag, på grundlag af analyse og diskutere og vurdere tolkningen.</p> <p>4. Eleven kan metodisk reflektere over og vurdere tekster relateret til erhverv, uddannelse, samfund og dagligdag på grundlag af analyse og indgå i kritisk dialog om sin vurdering</p> <p>5. Eleven kan perspektivere tekster relateret til erhverv, historie, uddannelse, samfund og dagligdag på grundlag af analyse</p>	<p>og kontekster inden for erhverv, uddannelse, samfund og dagligdag</p> <p>3. Eleven kan sammenligne og gå i kritisk dialog med folk fra uddannelse og erhverv om egne og andres skriftlige produkter, herunder om skriveformål, målgruppe, genre og sproglig stil og grammatisk forståelse</p> <p>4. Eleven kan vælge, anvende og begrunde hensigtsmæssige repræsentationsformer med relevans for erhverv, uddannelse og samfund</p>
---	--	---	--

Kernestof

Danskfagets kernestof er de væsentlige begreber, modeller og metoder, der indgår i kommunikation, læsning, fortolkning og fremstilling.

Der inddrages tekster, med et bredt fokus på erhvervsvalg og elevens dagligdag. Der arbejdes med det udvidede tekstbegreb. Forskellige teksttyper skal være repræsenteret.

Der arbejdes med

Kommunikation og læsning	Fortolkning og tekstarbejde	Fremstilling
<p>1. Kommunikationsanalyse,</p> <p>2. multimodal kommunikation og repræsentationsformer,</p> <p>3. argumentation,</p> <p>4. anvendelse af læse- og kommunikationsstrategier i forhold til læste, set og hørte tekster og</p> <p>5. sprogiagttagelse, herunder grammatik, sprogbrug og sproglige normer.</p>	<p>1. Grundlæggende danskfaglige metoder modeller til iagttagelse analyse, fortolkning, og vurdering,</p> <p>2. dansksprogede tekster, heriblandt fiktion, faktion og nonfiktion, og mundtligt stof af relevans for den uddannelse eller det uddannelsesområde, eleven har valgt, hvor tekster fra nyere tid prioriteres,</p> <p>3. forskellige medier samt erhvervskommunikative og massekommunikative teksttyper, erhvervskommunikative tekster kan omfatte virksomheders eksterne og interne kommunikation og</p>	<p>1. Skriftlig fremstilling, herunder eksempler på faglig skrivning og formidling inden for den uddannelse, eleven har valgt.</p> <p>2. Sprogrigtighed, grammatik og retstavning.</p> <p>3. Mundtlig fremstilling, herunder anvendelse af talesproget på en hensigtsmæssig måde, fx gennem lytning og forståelse.</p> <p>4. Sammenhæng mellem fagets skriftlige og mundtlige dimension.</p>

	<p>4. tekstanalyse der perspektiverer en erhvervsmæssig, samfundsmæssig, kulturhistorisk, psykologisk, æstetisk eller anden relevant sammenhæng. Herunder inddrages ældre tekster, der kan bidrage til at belyse kulturelle forskelle i forhold til nutidens tænkning om konkrete erhverv og evt. fremtidig udvikling.</p>	
--	--	--

Supplerende stof

Det supplerende stof er en friere ramme, inden for hvilken der udvælges fagligt indhold, som uddyber og perspektiverer kernestoffet samt udvider elevens almene- og erhvervsfaglige erkendelser. Kernestof og supplerende stof vælges med relevans for elevens uddannelse og erhverv og så det udvikler elevens almene og erhvervsfaglige kompetencer.

Samspil med andre fag

I erhvervsuddannelserne er dansk et alment, erhvervsfagligt tonet sprog-, medie- og kulturfag med grænseflader til andre fag i erhvervsuddannelserne. Faget sætter erhvervskommunikativt, sprogligt samt tekst- og medieanalytisk perspektiv på de faglige, erhvervsfaglige, teknologiske, kulturelle og samfundsmæssige forhold, der indgår i andre fag og faglige områder i erhvervsuddannelserne. Faget skal med dette perspektiv åbne for samspil med andre fag og undervisningsforløb i elevens uddannelse.

Dokumentation

Elevens dokumentation omfatter teksttyper, som har relevans i forhold til elevens uddannelsesretning og fremtidige jobsituation i erhvervslivet, til elevens videre uddannelse og i forhold til elevens personlige udvikling.

Elevens dokumentation opsamles i en arbejds-port folio, som indgår som grundlag for dels den løbende evaluering og dels den afsluttende standpunktsbedømmelse

Eleven udvælger fra sin arbejds-portfolio før undervisningens afslutning et eller flere teksteksempler til en præsentations-portfolio. Præsentations-portfolioen udgør en del af eksamensgrundlaget ved den afsluttende prøve.

Mindst én skriftlig opgave skal repræsentere skrivning på tværs af dansk og et eller flere andre fag.

Bilag 2: Fagbeskrivelse af grundfag samfundsfag C:

Identitet

Samfundsfag omhandler danske og internationale samfundsforhold. Faget giver på konkret grundlag viden om og forståelse af det moderne samfunds dynamik og kompleksitet, ved at forbinde den aktuelle samfundsmæssige udvikling med sociologiske, økonomiske og politiske sammenhænge og dermed kvalificere elevens egne standpunkter og handlemuligheder.

Formål

Formålet med faget er, at eleven udbygger sine kompetencer til at deltage som aktiv, ansvarlig og handlekraftig samfundsborger i et demokratisk samfund i en internationaliseret og foranderlig omverden.

Gennem arbejde med væsentlige aktuelle samfundsmæssige og erhvervsmæssige problemstillinger og gennem aktiv stillingtagen til og refleksion over disse, styrker eleven sin indsigt i samfundets opbygning, samfundsökonomien, styrende beslutningsprocesser samt sit kendskab til internationale organisationer.

Gennem arbejdet med faget styrkes elevens samfundsmæssige og analytiske kompetencer samt demokratiske dannelse, og eleven videreudvikler sine evner til at forstå, kommunikere om og deltage i samfundets beslutningsprocesser.

Faglige mål

Undervisningen i faget tager sit teoretiske udgangspunkt i tre samfundsfaglige hoveddiscipliner: politologi, økonomi og sociologi. Disse discipliner anvendes i beskrivelse og analyse af samfundets opbygning og strukturer. Endvidere undervises der i arbejdsmarkedsforhold på det uddannelsesområde, som eleverne ønsker at være eller er en del af. Endelig inddrages internationale forhold i undervisningen.

Faget er frem til niveau C opdelt i fire hovedområder med hver sin internationale dimension: Politik, sociologi, økonomi og arbejdsmarkedsforhold.

Undervisningens mål er, at eleven kan:				
1. Diskutere samfundsmæssige problemer på et samfundsfagligt grundlag og argumentere for egne synspunkter og vurdere andres holdninger og argumenter,	2. anvende grundlæggende viden om økonomiske sammenhænge til at forklare og forholde sig til aktuelle samfundsökonomiske prioriteringer og Danmarks placering i det internationale økonomiske samfund,	3. anvende grundlæggende viden om det politiske og økonomiske system i Danmark til at formulere løsninger på samfundsmæssige problemer,	4. anvende grundlæggende viden om samfundsudvikling og socialiseringsmønstre til at forklare og reflektere over menneskers handlinger inden for eget uddannelsesområde, og	5. opsøge og validere forskellige informationskilder, formulere samfundsfaglige spørgsmål og anvende forskellige materialetyper til at dokumentere enkle, faglige sammenhænge.

Kernestof

Politik	Sociologi	Økonomi
a. Aktuelle samfundsmæssige problemstillinger belyst ud fra centrale politiske ideologier b. Politiske institutioner og beslutningsprocesser samt mediernes indflydelse c. Muligheder og udfordringer ved forskellige velfærdsmodeller	a. Samfundsudvikling, socialiseringsmønstre og menneskers handlinger i sociale sammenhænge b. Sociale og kulturelle forklaringsmodeller med relevans for elevens uddannelse	a. Det økonomiske kredsløb b. Den politiske styring af økonomien c. Danmarks placering i den internationale økonomi
Arbejdsmarkedsforhold på elevens uddannelsesområde samt Internationale forhold inddrages.		

Supplerende stof

Det supplerende stof består typisk af eksempler fra den aktuelle debat i form af tekster, statistik og klip fra forskellige medier.

Didaktiske principper

Samfundsfag er et dynamisk fag. For at levendegøre faget er det vigtigt at inddrage aktuelle emner i undervisningen.

Undervisningen skal bygge på samtale og dialog.

Undervisningen skal tage udgangspunkt i elevernes egen dagligdag og fagområde, for derefter at bevæge sig ud i det nære samfund og samfundet som helhed.

Samspil med andre fag

Undervisningen tilrettelægges i sammenhæng med den pågældende uddannelses erhvervsfaglige undervisning i videst muligt omfang.

Dokumentation

Eleven udarbejder et projekt til dokumentation af arbejdet med faget. Eleven afgrænser sit emne og formulerer en problemstilling i samarbejde med læreren.

Bilag 3: Fagbeskrivelse af grundfag engelsk C:

Identitet

Engelsk styrker hensigtsmæssig kommunikation og giver adgang til viden om erhvervsforhold, samfundsforhold og kultur på tværs af sproglige grænser og barrierer og til at handle på denne viden.

Fagets omdrejningspunkt er de kulturelle og kommunikative kompetencer: at tale, at samtale, at lytte, at læse og at skrive.

Gennem berøringsflader og tværfagligt samspil med erhvervsuddannelsens øvrige fag bidrager faget til uddannelserne med et internationalt perspektiv og med konkrete erhvervsrettede og almene engelske kompetencer, der medvirker til at styrke og understøtte mobilitet og kompetenceudvikling.

Engelsk i erhvervsuddannelserne hviler på to ben – det erhvervsfaglige og det almene.

Formål

Formålet med undervisningen i engelsk er at udvikle elevens engelsk viden, færdigheder og kompetencer, herunder fremme kommunikative, kulturelle og internationale kompetencer.

Gennem arbejde med faget kan eleven opnå viden om engelsk kulturer i forhold til erhverv og samfund samt i almene og personlige sammenhænge.

Eleven kan dermed styrke sine forudsætninger for mobilitet, beskæftigelse og kompetenceudvikling og forudsætninger for at kunne kommunikere og varetage arbejdsopgaver, hvori engelsk indgår.

Faglige mål:

De faglige mål er inddelt i følgende fire områder: Kommunikation, kommunikationsstrategier, sprogbrug og sprogtilegnelse samt kultur- og samfundsforhold.

Kommunikation	Kommunikationsstrategier	Sprogbrug Sprogtilegnelse	Kultur- og samfundsforhold
1. Forstå indholdet af talt engelsk om varierede og alsidige emner. 2. forstå indholdet af skrevne engelske tekster om alsidige og varierede emner, 3. udtrykke sig mundtligt med præcision i et sammenhængende sprog	1. Vælge og anvende lytte- og læsestrategier hensigtsmæssigt i forhold til teksttype, situation og formål, 2. vælge hensigtsmæssige kommunikationsstrategier, herunder bruge omskrivninger, overbegreber og synonymer,	1. Anvende et præcist og varieret ordforråd inden for varierede relevante emner, 2. udtale engelsk klart, tydeligt, flydende og præcist med et alsidigt ordforråd inden for varierede og komplekse emner og kontekster,	1. Opnå, anvende og redegøre for og reflektere over viden om adfærd, normer og værdier hos brugere af engelsk i erhverv, samfund samt i personlige og almene sammenhænge,

<p>med alsidigt og varieret ordforråd inden for varierede emner, genrer og situationer,</p> <p>4. redegøre mundtligt for og forklare indholdet af alsidige og varierede tekster og teksttyper,</p> <p>5. redegøre for, forklare, uddybe og kommentere et forberedt stofområde,</p> <p>6. tage initiativ til og deltage aktivt i samtaler og diskutere varierede og komplekse emner i et sprog afpasset til situation og samtalemønster,</p> <p>7. udtrykke sig skriftligt med høj grad af præcision og i et sammenhængende sprog afpasset alsidige og komplekse emner og kontekster,</p> <p>8. anvende, bearbejde og kommentere og analysere viden og informationer skriftligt inden for alsidige og varierede emner, tekster og situationer og</p> <p>9. anvende multimodale medier, dvs. ord, billeder, film, animation og lyd, til at kommunikere med sikkerhed og variation mundtligt og skriftligt.</p>	<p>3. vælge skrivestrategier efter skriveformål, herunder anvende viden om skriveprocessens faser,</p> <p>4. anvende fagets hjælpemidler hensigtsmæssigt til oversættelse, stavning, ordforråd, grammatik, stavekontrol, ordbogsopslag, kildesøgning og tekstproduktion og</p> <p>5. anvende informationer og kilder selvstændigt og kritisk.</p>	<p>3. tale og skrive engelsk så grammatiske regler med betydning for hensigtsmæssig og effektiv kommunikation følges med sans for korrekt og varieret sprogbrug og</p> <p>4. anvende og forklare væsentlige regler for opbygning af tekster med sans for struktur og sammenhæng inden for relevante genrer, tekster og medier i erhverv, uddannelse og samfund samt personlige og almene forhold.</p>	<p>2. drage sammenligninger mellem egen kultur og andres kultur samt redegøre for og forklare disse forskelle og</p> <p>3. anvende viden om erhverv, kultur og samfund i kontakten med mennesker, der bruger engelsk som modersmål eller som internationalt kommunikationsmiddel.</p>
--	---	---	---

Kernestof

Engelsk kernestof er begreber, modeller og metoder, der indgår i kommunikation, kommunikationsstrategier, sprogbrug og sprogtilegnelse, kultur- og samfundsforhold.

1. Der arbejdes ud fra det udvidede tekstbegreb. Tekstvalget omfatter således både fiktion, faktion, billeder og digitale teksttyper.
2. Tekstvalget foretages efter teksternes relevans i forhold til elevens forudsætninger og valg af erhvervsfagligt hovedområde, samt ud fra deres aktualitet og relevans.
3. Undervisningen tager udgangspunkt i sprogets anvendelse i praksis, i erhverv, uddannelse, samfund og i almene og personlige sammenhænge og omfatter sprogbrug, omgangsformer, normer og sædvaner i sprogområdet.

Supplerende stof

Det supplerende stof omfatter engelsk materiale, der perspektiverer og uddyber kernestoffet. Det supplerende stof hentes fra erhvervsfag, uddannelsesrettede fag og elevens erhvervsuddannelse, eller peger fremad mod elevens videre ønsker og muligheder for uddannelse og erhverv.

Didaktiske principper

Arbejdssproget er overvejende engelsk.

Elevens egen sprogproduktion i skrift og tale skal prioriteres højt.

Samspil med andre fag

Faget engelsk er et alment, erhvervsfagligt tonet sprog- og kulturfag med berøringsflader til andre fag og undervisningsforløb, der indgår i erhvervsuddannelserne.

Faget skal således indgå i samspil med øvrige fag og undervisningsforløb, hvori der indgår erhvervsfaglige, samfundsmæssige eller kulturelle forhold med internationalt perspektiv.

Dokumentation

Den skriftlige dokumentation vægtes, men multimodale og digitale medier og teksttyper inddrages og anvendes aktivt i elevens dokumentation.

Elevens dokumentation fordeles jævnt over undervisningen og integreres i arbejdet med kernestoffet samt tilrettelægges med progression.

Elevens dokumentation omfatter teksttyper, som har relevans i forhold til elevens uddannelsesretning og fremtidige jobsituation i erhvervslivet, til elevens videre uddannelse samt i forhold til elevens personlige udvikling.

Det skriftlige arbejde omfatter processkrivning og erhvervskommunikativ skrivning.

Selvvalgt emne

I undervisningen indgår et selvvalgt emne, som bestemmes i samråd mellem lærer og elev. Det selvvalgte emnes indhold tager udgangspunkt i elevens erhvervsfaglige hovedområde eller uddannelse. Der udarbejdes en synopsis og et præsentationsmateriale.

Hvis emnet allerede er behandlet i undervisningen, skal der være tale om en indholdsmæssig fordybelse eller udvidelse i forhold hertil.